

Příloha k protokolu o SZZ č.: Diplomant: Mgr. MICHAELA HANZLOVÁ, Ph.D.

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Arteterapie

Katedra: Atelier arteterapie

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jana Kouřilová, Ph.D.

Datum odevzdání posudku: 15. 8. 2015

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Specifika užití arteterapie v etopedickém terénu

BP je zaměřena na arteterapeutickou práci v etopedické oblasti, a to s dospívajícími klientkami ve výchovném ústavu. Autorka v BP představuje poruchy chování, které zasazuje do kontextu narušené vztahové vazby v raném dětství. Věnuje se vývoji výtvarného zobrazování a východiskům rožnovské arteterapie. V praktické části autorka popisuje možnosti využití rožnovského modelu arteterapie ve VÚ a také (poměrně zásadní pasáž) věnuje projektivním technikám použitelným v arteterapii.

Na s. 27 uvádí kazuistiku sedmnáctileté dívky, která rok pobývala ve VÚ a s níž autorka BP dlouhodobě pracovala. Na základě předchozího textu se lze domnívat, že jde o poněkud nestandardní ukázkou – a to jak s ohledem na poměrně kvalitní výtvarnou produkci klientky, tak i na frekvenci setkání s ní (arteterapeutická práce ve VÚ probíhá v omezeném časovém horizontu, cca 2-5 setkání). Vzhledem k tomu, že možnosti terapeutického setkávání s dívkami ve VÚ jsou opravdu krátkodobé, bylo by vhodné navrhnout takový arteterapeutický vstup, který by byl i v tomto omezeném časovém rámci možný (realizovatelný) a pro klientky užitečný (přínosný). V kazuistice autorka dokladuje něco, co se zřejmě běžně ve VÚ nepodaří, protože to podmínky nedovolí.

Zařazení kap. 5.2 (Projektivní techniky využitelné v arteterapii) považuji za trochu diskutabilní. Autorka se v kapitole nechává inspirovat projektivními psychodiagnostickými metodami a „upravuje“ je pro arteterapeutický terén. Je otázkou, proč je potřeba této úpravy, proč dělat z psychologického testu arte-techniku, proč by s těmito metodami měl pracovat nepsycholog a zda zácvkem (byť korigovaným) nedochází k omezení síly psychodiagnostické metody a k jejímu znehodnocování...

Autorka poměrně volně nakládá se zdroji, z nichž čerpá, či odkazuje nesprávně. Např. na s. 3 odkazuje na Vágnerovou (2004), žádný zdroj z tohoto roku se u uvedeného autorky v seznamu literatury nevyskytuje; na s. 5 odkazuje na Koukolíka (2001), ale autory pramene z uvedeného roku jsou Koukolík a Drtilová apod. Na mnoha místech, kde by odkazováno evidentně být mělo, zdroj chybí (např. s. 61 poslední odstavec).

Z hlediska jazykového je práce psána místy čtivě, místy ale hůře srozumitelně – autorka používá někdy zbytečně složitá souvětí, mnohdy (a to také v důsledku překlepů či těžkopádných formulací) vyznívají její sdělení nejednoznačně či jsou zavádějící (nejpatrnější je to v kap. 4). Za zásadní problém ale považuji opravdu velké množství pravopisných chyb (a to zejména hrubých chyb – např. ve shodě podmětu s přísudkem).

Autorka častokrát pro čtenáře zmatečně (ne)propojuje text s reprodukovánými obrázky – např. v kazuistice na s. 29 a dále popisuje obrázky, ale neodkazuje na ně čísla, pro čtenáře je

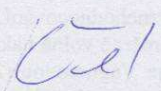
tedy trochu komplikované se orientovat. Bylo by užitečné doplnit prezentované reprodukce artefaktů aspoň základními údaji o jejich autorech (resp. autorkách) pro orientaci čtenáře, příp. také dalšími informacemi (rozměry obr. apod.).

Předkládaný text může být v mnoha ohledech inspirativní, autorka reflektuje svou práci ve VÚ, popisuje metodické vedení klientek VÚ a jeho úskalí, zamýšlí se nad vhodností určitých témat, variuje některé techniky či témata pro daný terén apod. Autorčin přístup na mnoha místech dokládá její zkušenost, vzhled do problematiky i originalitu. Nejzajímavější jsou pasáže, v nichž autorka uvádí své vlastní zkušenosti, tato místa jsou také psána nejprístupnějším jazykem. Na druhou stranu je trochu na škodu roztržitost textu, která ubírá práci jednotný směr. Volné nakládání s citacemi snižuje kvalitu práce v tom smyslu, že mnohokrát není jasné, zda jde o autorčinu neověřenou hypotézu, její zkušenost z praxe či informaci z jiného (a jakého) zdroje; některá tvrzení autorky jsou až příliš suverénní, ve své podstatě mají ale spekulativní charakter. Práci by také jistě prospělo, kdyby autorka uvedla, s jakým množstvím klientek ve VÚ pracovala, kolik z nich bylo v dlouhodobé péči a s kolika z nich se setkala jen nárazově.

Otázky k obhajobě:

- V jakých výtvarných prvcích na obr. 1 a 2 (s. 24) vidí autorka BP odpor klientek?
- Na s. 24 autorka uvádí: „Zapojení procesu volných asociací do volby a vizualizace námětu vedlo většinou k uspokojivému výsledku.“ – podle čeho autorka „uspokojivý výsledek“ poznala, co to je „uspokojivý výsledek“?
- Jak lze vysvětlit častý výskyt textů (prohlášení) v kolážích klientek VÚ?
- Autorka nikde nevysvětluje, proč volí koláž na téma Jaká zklamání mi přinesl dnešní den? (viz obr. 5 a 6 na s. 27). Už samotné zadání tématu předpokládá (a také indukuje) klientovi nějaké „zklamání“...
- Na základě textu na s. 36 lze uvažovat o tom, že autorka považuje strom pouze za symbol otcovské figury, lze nalézt i jinou interpretaci?
- Prosím autorku, aby k obhajobě přinesla originál obrázku Matka a dítě (obr. 15 na s. 39). Autorka hovoří v rozboru o duze, ta však není z reprodukce patrná (na originálu může být vizuálně jednoznačnější). Zmiňovala duhu i klientka? Obrázek je zajímavý i energií, která je cítit mezi oběma zobrazenými osobami – jakoby si tlačily do zad, odstrkovaly se od sebe, využívaly navzájem energii té druhé pro svůj vlastní odraz/pohyb – bylo by toto možné nějak interpretovat? Lze otočení zády vnímat i jako zamýšlený distanc klientky od činů své matky?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **VELMI DOBRĚ**

podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 15. 8. 2015